

Handläggare
Maria Eriksson
Telefon: 08-50824268

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-04-25

Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning

Svar på remiss, KS 2023/1412

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Ärendet har remitterats till förvaltningen och gäller synpunkter avseende ”*Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.*”

Socialförvaltningen har i samarbete med stadsledningskontorets social- och skoljuridiska enhet vid juridiska avdelningen uppdaterat och reviderat riktlinjerna. En arbetsgrupp bestående av medlemmar från olika stadsdelsförvaltningar har också deltagit i arbetet.

Stockholm stads *Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning* syftar till att säkerställa rättssäkerhet under handläggnings- och beslutsprocessen. De ursprungliga riktlinjerna upprättades år 2002 och reviderades senast för 2012. Sedan dess har ett flertal förändringar gjorts i lagar som påverkar arbetet, det har även skett en utveckling av praxis samt införts nya rutiner kring handläggning av insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlagen (SoL). Detta har lett till ett behov av revidering och uppdatering av befintliga riktlinjer.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelningen för socialtjänst

Mäsholmstorget 20, 127 48 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

I de reviderade riktlinjerna har dispositionen ändrats i syfte att bli mer användarvänliga. Texterna har uppdaterats och några avsnitt har tagits bort medan andra har tillkommit för att innehållet ska stämma överens med aktuell lagstiftning och praxis.

Förvaltningen är positiv stadens reviderade förslag. Den uppdaterade versionens ambition att vara ett användarvänligt och aktuellt dokument som är till stöd vid handläggning av ärenden är välkommet.

Förvaltningen lyfter dock följande önskemål om förtydligande under avsnitten:

- **7.2.1 Underlag** – Här vore det önskvärt med ett tydliggörande om att det är den sökandes ansvar att både ta fram och bekosta de underlag som ska användas som stöd i en ansökan.
- **7.2.4 Behov av stöd under utredningstiden** - Att avsnittet kompletteras med en klargörande text om att det inte är möjligt att fatta något interimistiskt beslut enligt LSS under utredningstid.
- **11.3 Utländska medborgare** - Avsnittet skulle vinna på att förtydligas med information om det som domstolarna tydliggjort kring vad som kan räknas som nödbistånd till personer som hör till lagen om mottagande av asylsökande m.fl.(LMA) personkrets.

Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnders regionala råd för funktionshinderfrågor har också yttrat sig gällande förslaget på de reviderade riktlinjerna. Deras yttrande återfinns i ärendets bilagor.

Bakgrund

Remiss av *"Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning"* har remitterats av Kommunstyrelsen till Skärholmens stadsdelsnämnd. Svaret ska inkomma till Kommunstyrelsen senast 2024-05-14. Övriga remissinstanser är: Stadsledningskontoret, Äldrenämnden, Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor samt Norra innerstadens stadsdelsnämnd.

Arbetet med riktlinjerna

Socialförvaltningen har i samarbete med stadsdeldningskontorets social- och skoljuridiska enhet vid juridiska avdelningen uppdaterat och reviderat riktlinjerna. En arbetsgrupp bestående av representanter från stadens enheter för stöd och service till personer med funktionsnedsättning har också medverkat i arbetet med revideringen.

De stadsdelsförvaltningar som ingått i arbetet med revideringen är:

- Kungsholmens stadsdelsförvaltning.
- Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning.
- Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.
- Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.
- Östermalms stadsdelsförvaltning.
- Södermalms stadsdelsförvaltning.
- Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning.
- Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning.

Ärendet

Stockholm stads *Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna* syftar till att säkerställa rättssäkerhet under handläggnings- och beslutsprocessen. Den senaste revideringen gjordes år 2012 och sedan dess har ett flertal förändringar gjorts i relevanta lagar så som förvaltningslagen (FL), socialtjänstlagen (SoL) samt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Därtill har det skett en utveckling av praxis samt införts nya rutiner kring handläggning av insatser enligt både LSS och SoL. Sammantaget har detta lett till ett behov av revidering och uppdatering av befintliga riktlinjer.

I de reviderade riktlinjerna har dispositionen ändrats i syfte att bli mer användarvänliga, texterna har uppdaterats och några avsnitt har tagits bort med andra har tillkommit så att innehållet stämmer överens med aktuell lagstiftning och praxis.

Bland de avsnitt som har tagits bort helt märks bland annat information som inte är direkt kopplad till handläggarens ansvar samt information och tillämpning som inte kräver beslut av kommunfullmäktige. Det senare för att inte dokumentet ska behöva revideras oftare än nödvändigt och istället föreslås att socialnämnden ska få i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisningar som är kopplade till riktlinjerna.

De avsnitt som har tillkommit är bland annat "*Sammanhållen socialtjänst*" i vilket det framhålls att stadens socialtjänst bör arbeta mer sammanhållet och gränsöverskridande mellan olika verksamhetsområden. Förhoppningen är att det ska leda till effektivare insatser för den enskilda. Ett annat nytillkommet avsnitt är "*Brukarinflytande*". Under denna rubrik framkommer bland annat att det är nödvändigt att involvera den enskilde både i utredningsarbetet och vid beslutsfattande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ och familj inklusive fritid.

Funktionshinderrådets kommentarer

Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnders regionala råd för funktionshinderfrågor har bilagt ett yttrande. De önskar bland annat ett tydligare brukarperspektiv i riktlinjerna och lyfter även vikten av att handläggare ska informera om vilka rättigheter och vilken hjälp som brukare har rätt till.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv stadens reviderade förslag *Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning*. Den uppdaterade versionens ambition att vara ett användarvänligt och aktuellt dokument som är till stöd vid handläggning av ärenden är välkommet.

Förvaltningen vill dock lyfta följande önskemål om förtydligande under nedanstående avsnitt. Om de inte kan förtydligas i riktlinjerna är förhoppningen att de kan ingå i de planerade tillämpningsanvisningarna:

7.2.1 Underlag

Här skulle det vara bra med ett förtydligande om att det är den sökandes ansvar att själv ta fram de underlag som hen vill använda till stöd i sin ansökan, och att eventuell kostnad för sådant underlag också är den enskildes ansvar.

7.2.4 Behov av stöd under utredningstiden

Det är önskvärt att detta avsnitt kompletteras med en klagörande text om att det inte går att fatta något interimistiskt beslut enligt LSS under utredningstid (JO 216/17 s.590). Denna fråga uppstår emellanåt och ett klagörande skulle kunna underlätta hanteringen av den för både handläggare och chefer.

11.3 Utländska medborgare

Avsnittet skulle vinna på att förtydligas med information om det som domstolarna tydliggjort kring vad som kan räknas som nödbistånd till personer som hör till lagen om mottagande av asylsökande m.fl.(LMA) personkrets.

Jämställdhetsanalys

Riktlinjerna avser information om hur stadsdelsnämnderna ska handlägga individärenden vid utredning av insatser till personer med funktionsnedsättning och bedöms vara könsneutralt.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Marianne Wikander
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. SKHLM 2024/153-1
2. Tjänsteutlåtande – Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. SKHLM 2024/153-1.1
3. Riktlinjer handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. SKHLM 2024/153-1.2
4. Funktionshinderrådets yttrande om riktlinjer för insatser enligt LSS och SOL.
5. Riktlinjer synpunkter SRF

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2024-03-13
Marianne Wikander, Avdelningschef	2024-03-13